

arrancar un bloque --- y gritaba —*barra, ix!*», *Mem. Asamblea Cronistas* 1960, 132. —² L'arrel *brš* és rara ('ser violat': només en diccs. orientals, o bé amb un algun nom, com taca de la pell («lentigo» *bārās* 36, 455; cf. Dozy, *Suppl.*) que no donaria base adequada. Tampoc NPP: res en Hess; i en *GGAlg* només un *B-er-rā'is*, que seria l'*Ibn ar-Rāis/Abenarrāis* de l'àrab general i hispànic, i per tant tampoc serveix. —³ És clar que en altres casos seran mers homònims, que val més indicar ací en apèndix. Per a l'explicació d'*Els Bardals* de la Vall de Boí veg. *TopVBoí* 1, 2; *Mas Bardal* te. Albanyà (p. 2) o *Els Bardals* entre Emp. i Garrotxa (Mrn. Vayreda, *La Punyalada*, pròleg 1, p. 29, 4-31); can Jaume dels *Bertals* (prop Can Jaume dels Tendrets te. Cambrils d'Odèn xxxviii, guia C. A. Torras, 372b), contrast que ens orienta cap als següents: *La Figuera Verdàl*, pda. de Tales (xxix, 182.10); *Creu d'en Verdàl*, a Sta. Margarida de Mall. (xli, 26.17, Masc. 12B1; *Berdal* cognom ja vell a Massalió (a. 1788, *BoHiGeArag.* i, 169). *Les Verdàletes*, te. St. Jordi Maestr. (xxvii, 54.13); *Barral* NP, variant del NP germ. *Barrau*. *Trenca-barrals* a Montserrat, pas estret del camí ral que puja de Collbató al Monestir: probablement perquè era lloc perillós per als barrals de vi i d'oli, que hi pujaven els traginers (cf. el carrer de *Trenca-perols*, vell, a la ciutat de València, districte 12). —⁴ Sens dubte NLL semblants no falten en les terres del Nord. Enumero concisament. *La Barrera*, cortal te. Mosset; ³⁰pleta de *Barrera* te. Porta; mas *Barrera* te. Vilanova de la Muga; *Les Barreres* pda. a Olb. No cal dir que el cognom o NP *Barrera* es troba arreu. Un masculí *Barrer* és peculiar del Nord: *El Barrer* Gósol, Odèn, Castellvíny, Bressui, Altron. *Los Barrers* Pallerols del Cantó, Pla de *Barrés* a l'alta vall de la Tet (te. La Llaguna, xxvi, 222.25). Canal del *Bañé* vall que desemboca per l'esq. a la Valira del Nord poc més amunt de la Cortinada (Andorra, Casac. 1920).

Barral, Barrala, Barrasia, V. Barraix

BARRANC

Com que —no cal dir-ho— es presenta en massa en la Top., bastarà una selecció de derivats i altres casos notables. La gran vall de *Barrancs* al capdamunt de la Ribera de Benasc (més enllà de la Renclusa) pot tenir el mot en l'acc. avenc, engolidor d'aigües (atesa la topografia i l'antiguitat de l'acc. 'avenc' en els Pirineus (*DECat* i, 673a10-45 i n. 6 i 7). *Barranc de Barrancs* o de *Ràmia*, a Hortells (Morella) (xxvii, 192.7): potser del vell tipus de «superlatiu semític» a la manera de *Castell-de-Castells, Torres-Torres, Càntic dels Càntics* etc.; però cf. també l'afrontació *barrancum-barrancum* (b. ll.), que justament és típica dels antics documents d'aquesta zona (*DECat*, 672a2, 8-34).

Barranca f. rar en cat., però no en els Alps ni S. d'It. ni en cast. (674b17 ss. i n. 8 i 9); té algun repr. toponímic val. (Alcalà de X.; Xàtiva, Castelló de les Gerres). Era ja mot mossàrab (veg. *Albranca* i *Albrancxella*, vol. i, 34). Moss. també el mot masculí: *Los Barrancos* te. Benissanet.

En particular, com a propi del Migjorn, notem el deriv. *Barrancó* te. Llíber (xxxiv, 80.14), i a la mallorquina Alcúdia (xl, 74.13, 15, Masc. 7F6); però molt més en pl. *Els Barrancs*, Alcora (xxix, 11.4), Torís (xxx, 151.20), Llombai (xxx, 165.31), Alcanalí (xxxiv, 133.7), Orxeta (xxxv, 99.19), Biar (xxxvi, 12.4), Rellu (xxxv, 148.4). És, doncs, un tipus propi del val. (només una excepció, a St. Joan Fumat, xxxvii, 174.15), ço que em fa creure que ve d'un plural aràbic *barranqūn* del mot mossàrab. Els *Barranquils* (te. Planes d'Alcoi, xxxiii, 140.12) pot sortir del plural oblic de l'àrab en *-qīn*, amb la *-n* dissimilada.

En general és a la zona mossàrab on es troben més derivats. *Barranquero* te. Ares Mae. (xxviii, 79.12); *La Barranquera*, mas d'Alcanalí i pda. *Les Barranques* allí a Dènia (xxiv, 131.8, i xxxiii, 78.20). *Barrancot* a Peníscola, *Baranquet* a Petrer, *-ets* Castell-de-Castells. I mall. *Es Barranquell*, com poss. i afl. de *S'Estret* d'Alaró (xl, 24.13, 15).

Ses BARRANIES

Possessió te. Búger (xli, 18.7), *Ses Barranyes* segons Masc. 10.B11. De l'àr. *barrāni* 'forà, dels afores', femení veg. *barrāniya* amb el retrocés de l'accent normal en l'àr. vulgar.

Barraonse, V. Berrós Barraquet NP, *V. Borró*, n.

BARRATXINA

Com ja s'ha indicat, amb etim., s. v. *Marratxi*, en el vol. i, 201, que el fem. *Barratxina* sembla ser autòcton en Toponímia val., preciso que apareix com a pda. de Riba-roja de Túria i d'Alcúdia de Veo (xxix, 174) i *Creuetes de Barrachina* en un doc. antic, que veig a ⁴⁵l'ajuntament de la Torre de les Maçanes (xxv, 80.4), i Mas de *bořčina* o *Barratxina* te. Benilloba (xxxiii, 157.25). Un Joan de *Barraxina* en doc. de 1285 (Mtz Fdo, *DocValACA* ii, 2285). El bisbe *Barrachina* no sé d'on era oriünd, però enlloc fou tan popular com a Alacant (xxxvi, 200.21).

Barrau, -aut, V. Barravés

⁵⁵ BARRAVÉS, Vall de ~

L'alta vall de la Noguera Ribagorçana, des de l'Hospital de Viella i Aneto fins a la confluència amb la vall de Boí. Avui és nom generalment usat pels geògrafs i pirineistes, però desconegut popularment. Re-